

Byggnadsminnesförklaring av Teatern, fastigheten Teatern 1,
Norrköpings kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerad byggnad m r har väckts av Johannes Strömberg 1984-03-30. Länsstyrelsen har 1990-03-21 upprättat en byggnadsbeskrivning och ett förslag till skyddsföreskrifter, vilka remitterats till Norrköpings kommun och Riksantikvarieämbetet. Östergötlands länsmuseum har fått handlingarna för kännedom. Erinringar från Riksantikvarieämbetet har beaktats. I övrigt har inga erinringar anförts.

BYGGNADSBESKRIVNING

Norrköping har gamla anor som teaterstad. Den äldsta kända teaterlokalen var den s k Eggerska teatern i kv Varvet, som brukar dateras till 1762.

Den nuvarande teatern som stod färdig 1908 finansierades och uppfördes på initiativ av ett privat teaterbolag med grosshandlaren H Ehrenborg i spetsen. Tidens store teaterarkitekt, Axel Anderberg som bl a ritat Operahuset i huvudstaden, svarade för ritningarna. Anderberg upprättade också ett program för den inre utsmyckningen av paradrummen.

Teatern är en välbevarad genuin jugendskapelse med T-formad plan och ett rikt varierat utförande med trappturn, burspråk och balkonger. Den monumentala entréfasaden har en halvcirkelformad trappa och en portik som följer trappans form. Ovanför entrén syns inskriptionen "Förkunna seklers sorg Förkunna seklers glädje". Byggnaden har rött tegeltak med en kupol över scenpartiet och gula putsfasader med en enkel utsmyckning i form av takgesims och tunna band av ljus granit mellan våningarna.

I det inre märks främst vestibulen med gröna väggar i imiterad marmor och en lätt och elegant stuckatur av jugendeornamentik i tak och hålkäl, samt teatersalongen med parkett och två rader. Salongen har en rik utsmyckning i tak, på läktarbarriärer och prosceneri, i form av förgylld stuckornamentik med tydliga jugenddrag. Entréerna flankeras av målade pilastrar.

1990-12-07

221-1020-88

Norrköpings teater bevarar egenarten hos en gången tids byggnadsskick och är med hänsyn härtill att anse som synnerligen märklig.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med hänvisning till ovanstående byggnadsbeskrivning samt bifogad promemoria och med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m, Teatern på fastigheten Teatern 1, Norrköpings kommun som byggnadsminne. I samband härmed lämnar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter enligt 3 kap 2 § nyssnämnda lag.

1. Byggnaden får inte rivas eller till det yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. I vestibulen och teatersalongen får inga ingrepp göras i den äldre fasta inredningen som dörrar, tak, läktarbarriärer m m.
3. Det på kartan med streckad begränsningslinje markerade området skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Eventuell nybebyggelse skall ske i samråd med länsstyrelsen.
4. Underhållsåtgärder på byggnaden skall utföras i samråd med länsstyrelsen och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skydds-föreskrifter kan anses påkallad av särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m meddela tillstånd därtill.

Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen gäller detta beslut även om det överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

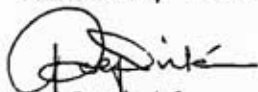
Se bilaga (formulär 130, kammarrätten).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom

1990-12-07

221-1020/88

föredraganden deltagit länsrådet Lars Rydberg, länsantikvarien Sven E Noreen, förste länsassessorn Bo Hultström, länsarkitekten Kersti von Bahr och länslantmätaren Ragne Uhrberg. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna Bo Pettersson, Per-Olof Strindberg, Nils-Åke Wiström, Per A Pettersson, Gunnar Asserhed, Lars Olof Torfgård, Henry Eriksson, Hans Holm, Rolf Andersson, Nils Lennstam och Börje Stensson samt suppleanterna Inge Carlsson, Hervor Eriksson och Monica Ericsson.

Rolf Wirtén
Landshövding

Erik Berggren
Avdelningsdirektör

Bilaga

karta

Kopia till

riksantikvarieämbetet 3 ex
länmuseet
byggnadsnämnden, Norrköping
inskrivningsmyndigheten, Norrköpings tingsrätt
fastighetsbildningsmyndigheten
fastighetsregistermyndigheten
lantmäterienheten
verksledningens kansli
juridiska enheten
planenheten
kulturmiljöenheten

TEATERN

Teatern 1

Norrköpings register-
område och kommun

ÄRENDE 221-1020-88
SKALA 1:2000

- GRÄNS FÖR BYGGNADEN
- - - GRÄNS FÖR BYGGNADSMINNET
- — GRÄNS FÖR FASTIGHETEN